

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Eiusdem ratio proximos adiuuandi. Cap. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

heret. Neque verò minori vigilantia & feueritate Præfectos ipsos quàm reliquos omnes in officio continerent; quietiam tanto plura maioraque ab illis, quàm ab his exigere solitus est, quanto superiores inferioribus, gradus & virtutum insignibus antecellunt. Idem, in respondendo agendoque, simplicitatem ita cum cautione coniunxit, ut satis apparet, alteram alteri non modò impedimento non esse, verùm etiam ornamento atque præsidio. Suspensa, vel ambigua, vel obscura verba, perplexum de industria incertumque sermonem; uti barbaras artes; & subdola mendacij tegumenta, fideique ac societatis humanæ perniciem, semper est detestatus: ac suo monstravit exemplo veritatis cultor eximius, quantum inter prudentiam & calliditatem intersit.

Eiusdem ratio proximos adiuuandi.

Cap. XI.

NIRAE fuit solertia in sollicitandis mortalibus, & à diaboli seruitute ad Christi Domini obsequium traducendis. ac quibus artibus dæmon ad animarum perniciem vitur, easdem ipse (quoad liceret, ac fas esset) ad hominum salutem ac beneficium transferbat. Voluntates ac naturas eorum quibus cum ageret, festinè odorari; ambitiosis splendida, auaris vilia, voluptuosis iucunda proponere; & suo, quod aiunt, hano vel esca quemque piscari. Iam in congressu, maxime Principum, id obseruabat in primis, ut sermonis iniuria illis daret, extrema reseruarer sibi: cauebatque ne de rebus etiam diuinis ineptè vel ad satietatem ac fastidium loqueret. Tristem verò & horridam sapientiam (vtiq; postquam in lucem hominum prodijt) semper vitauit: cuius philosophiæ nomen ipsum, intelligeret, etiam si mortali tractetur, tamen satis odiosum esse per se; nihil in habitu suo, vel in genere vitæ, rarum aut notabile conuenienti voluit: ac semper sese, quibus rebus honestè ac religiosè

giosè potuit, ad communem consuetudinem referre
 davit; neque cōmisit, ut quod ipse non fecerat, in alio
 reprehendere putaretur: proflus, ut eius mores per
 fronte, vel eminus inveniendi, vnus aliquis copulo
 retur esse: verum quò propius illum inueniret, quo
 diutius ac familiarius vteretur: eò magis perfrater
 virtutesque viri, tanquam odorem ex affinitate
 atque id ipsum est causa, cur nostris nullam in vultu
 ornatumve, religionis iniunxerit notam: sed quò
 in hominum cœtus & consuetudinem impertiret
 tempestiuus colloquijs vnumquemque ad vultum
 cumque gentium versarentur, quàm modestum
 gentis habitu iussit incedere: neq; vili dæe
 à sensu cōmuni vel ab humanitate abhorrentia
 de vituperabat moderatores animarū cœp
 demq; via, ac fermè q̄ ipsi tenuisens, cœ
 diam virtutis cōnarentur adducere, vel
 ad pietatem esset sua sponte propensus, formidat
 gendumque suscipere: sed ipse nimirum
 barbaros homines non dubitabat aggredi, sed
 lis quod dabatur acciperet: & quos ad cōsili
 prouehere non posset, certè ad præcepta
 nitebatur. atque vt bonus agricola nō tantum
 fructuosas arbores, sed etiam deprauatas, neque
 tiles colit: easque vel ad vniculis enigi, vel
 dendo castigat, vel sub aliena latentibus
 aperit, vel telluris vitio laborantibus
 ille, rerum difficultate nequaquam
 bat in primis quod ingenium qua ratione
 esset; iisdemque saepe morbis, pro v
 diuersas modò, sed etiam contrarias inter
 adhibere cōsueuerat. Quòd si quem, omnia
 men è cœno peccatorum extrahere neque
 deo contrahebat animum, vel se argon
 oleum & operam perdidisset: sed cōtrecto
 fructu contentus, acquiescebat in alio
 uinæ cōsilio. De spiritu discretionis
 tiam habuit maximam) de que moderatam

multa præcepit egregiè: quæ quoniam exstant scripta
(quemadmodum initio diximus) nihil est quod à nobis
hoc loco ingerantur.

Vita eius quotidiana, & domestica.

Cap. XII.

SOCIETATI Præpositus, deuota
iam ætate; viuendi priuatim hanc ser-
mè normam tenebat. Manè, vt pri-
mum euigilasset, certum tempus da-
bat precationi, & contemplationi bo-
norum coelestium: deinde, si sacrifi-
candum illi esset (quod munus prop-
ter summam animi attentionem, & corporis imbecilli-
tatem, sæpe intermittere cogebatur) sacro, sub vesperâ
pridie, ad Urbis consuetudinem ordinato, & accuratè
præcognito, rem diuinam faciebat: quæ recitanda so-
renat, vel in priuato sacello, nemine præter administrum
adstante, contra morem Hispaniensem elata pronun-
tians voce. vsque ad eo Ecclesiæ Romanæ ritus omnes
& ceremonias adamauerat. A psallendo, quamquam in-
uitus abstinerebat, quòd ei propter vim lacrymarum, &
frequentem ecstasim qua corpus mirè affligebatur, eius-
modi officio summus Pontifex nominatim interdixe-
rat. A sacro, si cuius negotij causa proeundum esset,
comite vno prodibat: si minus, admittendis audiendis-
que vel domesticis vel externis operam dabat, serena pa-
tisque semper, vt diximus, fronte: minimè suspiciosus il-
le quidem, aut timidus; ac tamen apprimè circumspe-
ctus ac prouidus: vt illi non facile quisquam posset im-
ponere. Actiones autem omnes, è diui Basilij præcepto
condiebat ratiæ precationis sale: seque ipsum, vt dictū
est, exercebat subinde, ne quid labis ex quotidiano mor-
taliū rerum vsu contraheret. A prandio, post gratia-
rum actionem, remissionis causa, de rebus haud ita se-
rijs molestifve sermones habebat iucundos; qui tamē, vt
plurimum, ad agendi & gubernandi scientiam facerent.

Inde